

31 865 Verbetering verantwoording en begroting

Nr. 300 BRIEF VAN DE COMMISSIE VOOR DE RIJKSUITGAVEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 april 2026

Jaarlijks doet de commissie voor de Rijksuitgaven een voorstel aan de Kamer voor het focusonderwerp in de verantwoording. De commissie stelt de Kamer voor het thema 'Vereenvoudiging van wetten en regels' aan te wijzen als focusonderwerp voor de verantwoording over het jaar 2026.

Focusonderwerp 2026: Vereenvoudiging van wetten en regels

Er wordt al geruime tijd aandacht gevraagd voor het vereenvoudigen van wet- en regelgeving. Veel wetten en regels zijn nu te ingewikkeld en er is onnodige regeldruk. Mensen en bedrijven raken verstrikt in regels of verdwaald tussen loketten, en de uitvoering loopt vast.

In de praktijk blijkt het moeilijk om wetten en regels ook echt te vereenvoudigen of te schrappen. Niet alle regels en complexiteit zijn overbodig. De omstandigheden van mensen en bedrijven zijn soms ingewikkeld en vragen dan om maatwerk. Met nieuwe wetten of regels wordt daardoor vaak complexiteit toegevoegd, al dan niet na druk vanuit een specifieke achterban. Dat kan betekenen dat waar de een baat heeft bij vereenvoudiging, het de ander pijn doet. Dit maakt ook de politiek van vereenvoudigen complex.

Ondertussen neemt de roep om echt werk te maken van vereenvoudiging toe. Publieke dienstverleners, inspecties, toezichthouders en onafhankelijke adviseurs van kabinet en parlement benadrukken het belang van een structurele aanpak. Zowel gericht op complete hervormingen als concrete, stapsgewijze vereenvoudigingen die 'ritme' brengen in vereenvoudiging. Ook het draagvlak voor vereenvoudiging bij kabinet en parlement lijkt toe te nemen. Er lopen al meerdere vereenvoudigingstrajecten en er zijn nieuwe aangekondigd, waaronder een periodieke Vereenvoudigingswet.

Vragen aan kabinet en Algemene Rekenkamer verantwoording 2026

Vereenvoudiging van wet- en regelgeving is ook van groot belang voor de doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid en een goede besteding van belasting- en premiegeld. Dat vereist immers wetten en regels die zo eenvoudig mogelijk zijn, 'doenbaar' voor burgers en bedrijven en goed kunnen worden uitgevoerd en gehandhaafd.

Vraag is welke lessen er zijn te trekken uit lopende of al afgeronde vereenvoudigingstrajecten en wat er kan worden gedaan om ook op korte termijn concrete extra stappen te zetten op belangrijke thema's.

Concreet stelt de commissie voor om:

- 1) zowel het kabinet (in de jaarverslagen) als de Algemene Rekenkamer (in de rapporten bij de jaarverslagen) te verzoeken extra aandacht te besteden aan de ervaring met lopende of al afgeronde vereenvoudigingstrajecten en de daaruit te trekken lessen;
- 2) het kabinet te verzoeken in de afzonderlijke jaarverslagen ook aan te geven op welke drie concrete budgettaire omvangrijke en/of strategische thema's de komende drie jaar vereenvoudigingen in wetten en regels kunnen worden doorgevoerd, en daarbij in ieder geval ook concreet aan te geven:
 - a) op wie die vereenvoudiging zich richt,
 - b) waaruit de huidige complexiteit bestaat en wat de gevolgen daarvan zijn voor mensen, bedrijven en uitvoering en
 - c) op welke wijze en met welke concrete indicatoren voortgang (incl. nulmeting) het verminderen van die complexiteit kan worden gemonitord¹;
- 3) de Algemene Rekenkamer te verzoeken daarop te reflecteren en eventueel aanvullende suggesties te doen voor kansrijke vereenvoudigingen.

De commissie stelt tot slot voor om de minister van Financiën te vragen er zorg voor te dragen dat ook in de komende jaren van deze kabinetsperiode - ook in het licht van de zes ingestelde ministeriële taskforces en vereenvoudigingswetten - in de jaarverslaggeving aandacht wordt besteed aan de voortgang van vereenvoudiging van wetten en regels, bijvoorbeeld in het beleidsverslag.

De commissie beveelt de Kamer aan na vaststelling van het focusonderwerp het kabinet en de Algemene Rekenkamer daarover schriftelijk te informeren, met het verzoek de Kamer voorafgaand aan de Algemene Financiële Beschouwingen een reactie daarop te zenden.

De voorzitter van de commissie,
Sneller

De waarnemend griffier van de commissie,
Weeber

¹ Denk bijvoorbeeld aan het aantal parameters in regelingen, niet-gebruik, doorlooptijden, het aantal bezwaren en beroepen en het aantal gemaakte fouten door mensen en bedrijven.